

Rapportage Buurtgeldproject 's-Hertogenbosch (juni 2023)

Inleiding

Gemeente 's-Hertogenbosch heeft 7 onderzoeksbuurten benoemd in haar TVW 1.0 waaronder de buurt Sparrenburg in Rosmalen. Binnen deze buurt wordt eraan gewerkt om actieve bewoners te verenigen in een buurtcoöperatie die zich actief inzet voor de energietransitie in de buurt

Omdat er vooralsnog geen warmtebronnen aanwezig zijn leent Sparrenburg zich in beginsel voor individuele warmteoplossingen. De voorkeur gaat daarom uit naar een collectieve aanpak door de buurt voor individuele warmteoplossingen. Voor meerdere buurten in 's-Hertogenbosch zal dit het geval zijn.

De actieve inwoners (energiecoöperatie) zullen een collectieve verduurzamingsaanpak opstellen met ondersteuning van de gemeente. Werkzaamheden die hierbinnen vallen:

- Inventariseren van alle relevante informatie binnen de onderzoeksbuurt
- Opstellen onderdelen collectieve verduurzamingsaanpak (incl. inventariseren standaardwoningen, organiseren van collectiviteit in de buurt, communicatie-aanpak)

Procesomschrijving

Algemeen

De coöperatie was reeds actief en heeft zelf dit project opgesteld, de gemeente heeft hierin kaders gesteld, maar vooral zoveel mogelijk ruimte gegeven aan de coöperatie. De coöperatie beschikt over een aanzet tot een team van energieambassadeurs voor het uitvoeren van activiteiten. Dit wordt weer versterkt d.m.v. de opgezette infrastructuur en tools op deze op te leiden. De energiecoaches zijn nieuw voor de coöperatie.

Projectstappen	Uitwerking en reflectie
Inleiding	De coöperatie Energiecentrale Sparrenburg heeft dit project gestart om bewoners bijeen te brengen, hen te inspireren, stimuleren en ontzorgen bij het verduurzamen van de eigen woning en het treffen van concrete maatregelen in dat verband. De grootste uitdaging in dit project bleek om buurtbewoners samen te brengen bij het verduurzamen van hun woningen. In dit project worden buurtbewoners samengebracht bij het verduurzamen van hun woningen.
Verzamelen	In het project bleek het van groot belang om een infrastructuur te installeren, dit was nodig om de verschillende fases van het project te ondersteunen met de juiste tools voor de betrokkenen bij het project. Vervolgens is een analyse gedaan op basis van de kennis en informatie van de coöperatie, gemeente en openbare data. De analyse is om te komen tot een aantal clusters van hetzelfde type woningen en tot een inventarisatie van bij het bewonersinitiatief bekende buurtbewoners die een actieve rol willen spelen in de verschillende clusters. Op basis hiervan kan bepaald worden welke woningen het beste als referentie gebruikt kunnen worden voor een bepaald cluster. In de praktijk bleek dat de

	woningen oorspronkelijk weliswaar dezelfde type waren, maar door de jaren heen ze -door verbouwingen- toch nog verschillend waren aan elkaar.
Contact met buurtbewoners	De coöperatie beschikt over een aanzet tot een team van energieambassadeurs voor het uitvoeren van activiteiten. Zoals in processtap 1 al is aangegeven bleek het van groot belang om te investeren in het mobiliseren van bewoners. Het bleek van belang om echt huis aan huis aan te bellen bij woningen die in de cluster van de referentiewoning vallen. Het werkt goed om de aanwezig bewoner verslag te lagten doen (in interviewvorm) van de voorbeeldopname die is uitgevoerd. Ook enthousiastelingen vragen om door middel van 'mond op mond' andere buurtbewoners erbij te betrekken. Buiten de grote bijeenkomsten en energyparty's bleek het van belang om ook ruimte te houden voor keukentafelgesprekken. Tijdens zo'n gesprek kan er dieper worden ingegaan op de persoonlijke behoeften van een bewoner en de vragen die de bewoner heeft. Ook is dit een prettige vorm om te pijlen of er concrete interesse is in uitvoeren van één of meerdere maatregelen.
Realisatie	Door middel van een enquête kan goed gebundeld worden waar de vragen liggen vanuit bewoners en op welke maatregelen de wens ligt om dieper op in te gaan. Het blijkt goed te werken om de deelnemers (buurtbewoners) mee te nemen in het selecteren van uitvoerende partijen. Door eerdere werkzaamheden in de buurt kunnen zo de partijen met goede referenties worden uitgekozen om collectief verduurzamingsmaatregelen te kunnen aanbieden aan bewoners. Ook blijkt het belangrijk om tijd te investeren om na ontvangst offerte de bewoners te ondersteunen in keuzeproces, ook om de bewoners te blijven enthousiasmeren in deze fase van het project en om de voortgang te kunnen blijven monitoren.
Nazorg	Bij bewoners blijkt er een nadrukkelijke wens te liggen om ook ondersteuning te krijgen bij oplevering, eventuele opleverpunten, verwerking van facturen en eventuele andere problemen. Voor de organisatie is het van belang om ook de successen te vieren, ook als deze maar minimaal zijn.

Lessons learned, conclusies & aanbevelingen

Per processtap hebben we aangegeven wat er is geleerd, kort samengevat: investeer veel tijd in het mobiliseren van bewoners (bewoners bij elkaar brengen), wees ervan bewust dat niet elke woning meer identiek is aan elkaar en pas daar het advies op aan, laat bewoners aan het woord die al hebben verduurzaamd of waar het advies is uitgevoerd, regel ook keukentafelgesprekken zodat bewoners één op één aandacht krijgen en wees ervan bewust dat bewoners zelf het tempo bepalen van verduurzaming en dit dat misschien niet direct is, maar over een periode.

Daarnaast leren we ook als gemeente op welke wijze we met een buurtinitiatief moeten omgaan in de energietransitie. Het blijkt van belang om kort op de bal te blijven zitten, door bijvoorbeeld wekelijks een overleg in te plannen, zodat er tijdig bijgestuurd kan worden. Het bleek ook dat de aanwezigheid van de gemeente gewaardeerd bij bijeenkomsten.

Als gemeente zijn we op dit moment bezig met een stratenblokaanpak uitgevoerd door marktpartijen. Het project van Sparrenburg komt sterk overeen met de stratenblokaanpak, daardoor kunnen we het geleerde direct gebruiken in andere projecten.

Contactgegevens gemeente:

Naam: Thomas Verbeek

Email: thomas.verbeek@s-hertogenbosch.nl